

NOORD-BRABANDER.

De uitgave van dit blad geschiedt driemaal 's weeks, en wel *dinsdags, dondersdags en zaterdag*, en wordt *franco* toegezonden tot de naastbij gelegen postkantoren, voor den prijs van f 3 - 50 voor 3 maanden. Men kan zich altijd laten inschrijven op alle postkantoren en bij de vooruitaanste boekhandelaren. Voor deze stad en voldoende plaatsen, van waar hetzelfde bij de uitgever wordt afgehaald, is de prijs slechts f 3 - 00. Advertentien worden tegen 15 cents den regel geplaatst.

*Dicere verum
Quid vetat?* HORATIUS

NOMMER 71

'S BOSCH.

DONDERDAG 14 JUNIJ 1832

Nederlanden.

De Gouverneur der provincie Noord-Brabant, ontvangen hebbende eene missieve van Z. Excell. den heer minister van binnenlandsche zaken, van den 2 dezer maand, litt. A, 2de afdeeling, houdende, dat, ten gevolge der ontvangens gunstige berichten, omtrent den aziatischen braakloop te Londen, hij wijziging der thans, ten aanzien van die plaats bestaande verordeningen, is bepaald geworden, dat die stad en de plaatsen aan de rivier van Londen gelegen, te rekenen met den 18 mei ll., voorloopig slechts als verdacht zullen worden aangemerkt; doch dat daarentegen de stad Gent en de gemeente Wetteren, beide in Oost-Vlaanderen gelegen, wegens het uitbreken der cholera aldaar, onder de besmette plaatsen behooren te worden gerangschikt.

Brengt zulks, door middel van het *Provinciaal Blad*, ter kennis van de bij besluit van den 14 mei jl., A, n°. 48a, (*Provinciaal Blad* n°. 83), benoemde hoofd-commissie, van de stedelijke en plaatselijke besturen, van de districts-commissarissen, alsmede van de provinciale en plaatselijke geneeskundige commissien in deze provincie, tot informatie en narigt; zulende dit besluit wijders in de binnen deze provincie uitkomende nieuwspapieren worden geinsereerd.

Hertogenbosch, den 5 juni 1832.
De Gouverneur voornoemd,
Bij deszelfs afwezenheid,
H. J. L. VAN DEN BOGAERDE, gedeputeerde staten gedelegeerd,
DE VOUCHT.

De Gouverneur der provincie Noord-Brabant, ontwaart geworden zijnde, dat in vele gemeenten geene behoorlijke aantekening op de registers van de bevolking wordt gedaan, van de personen en huizezinnen die zich van elders in dezelve komen nederzetten, of naar eene andere gemeente verhuizen.

Herinnert in het algemeen de Burgemeesters en Wethouders der steden, en de Burgemeesters en Assessoren der gemeenten, aan de ten dezen opzichte bestaande verordeningen, en beveelt hun tevens aan, om aan hunne ingezetenen onder het oog te brengen, dat zij verplicht zijn, wanneer zij zich van elders in de gemeente nederzetten of van daar naar eene andere gemeente willen verhuizen, daaraan aan den ambtenaar van den burgerlijken stand kennis te geven, ten einde daarvan aantekening op het register der bevolking kan gedaan worden; wolkende wijders aan de Burgemeesters en Wethouders of Assessoren ernstiglijk aanbevolen om aan alle zoodanige personen, welke die aangifte moeten verzuimd hebben of voortaan moeten verzuimen, en dus op het bevolkings-register niet als ingezetenen bekend staan, geene veiligheids-kaarten en binnenlandsche reispassen te verleenen, en ook aan dezelve geene certificaten, van wat aard ook, af te geven, die zij ter bevordering hunner belangen, mogten benoodigd hebben; zulende de Burgemeesters en Wethouders of Assessoren wijders gehouden zijn, zulks bij waarschuwing ter kennis van de belanghebbenden te brengen, en diegenen, welke het mogt aangaan, daarbij aan te sporen, om de gevorderde aangifte, alsnog onverwijld en *uiterlijk binnen acht dagen*, na die waarschuwing te doen.

Gelast wijders, dat deze ter kennis van de Burgemeesters en Wethouders der steden, en der Burgemeesters en Assessoren van de gemeenten zal worden gebracht, tot derzelver narigt, en dat deze aanschrijving almede zal worden geinsereerd in de binnen deze provincie uitkomende nieuwspapieren, ten einde dezelfde meerdere publiciteit erlange.

Hertogenbosch, den 9 juni 1832.
De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

De Gouverneur der provincie Noord-Brabant, ontvangen hebbende eene missieve van Z. Excell. den heer luitenant-generaal, chef van den generalen staf, van heden, n°. 1247.

Brengt dientengevolge ter kennis van de stedelijke en plaatselijke besturen in deze provincie, dat de noodige bevelen zijn gegeven om de kampen bij Reijer en bij Oirschot te doen betrekken, namelijk het eerstgenemde op den 15, en het tweede op den 16 dezer, en dat hij deszelve legërplaatsen bijzondere plaatsen zijn afepakend om te dienen voor publieke marktplaatsen,

en *voorzijnde* de gezegde besturen en vooral die der naburige gemeenten uitgenoodigd, de landlieden aan te sporen, deze markten, welke dagelijks open zullen zijn, met hunne waren te bezoeken, zullende de verkoopters op alle zekerheid en bescherming kunnen rekenen.

En zal dit besluit, door middel van het *Provinciaal Blad*, worden gebragt ter kennis van de stedelijke en plaatselijke besturen in deze provincie, tot informatie en narigt, zulende hetzelfde wijders in de binnen deze provincie uitkomende nieuwspapieren worden geinsereerd.

Hertogenbosch, den 8 juni 1832.
De Gouverneur voornoemd,
A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GEREAAL.

Zitting van zaterdag 9 Junij.

Zijn ingekomen twee verzoekschriften, houdende bedenkingen tegen de voorgedragen wet op de buitenlandsche produkten, naar de commissie tot de petitiën verzonden; terwijl een ongetekend verzoekschrift als niet ingekomen werd beschouwd.

Naemens de centrale afdeeling is rapport uitgebragt over het ontwerp van wet, oopens de patenten, als mede over de project-wet, houdende veranderingen in de zegel-, registratie- en successie-regten. Beide dese rapporten, welke zeer uitgebreid zijn, zullen worden gedrukt en rondgedeeld; zijnde de discussien over het eerste ontwerp bepaald op aanstaanden dingsdag ten twaalf ure; terwijl die over het tweede ontwerp dadelijk na den afloop der wet op de patenten zullen worden geopend.

De voorzitter verklaarde vervolgens de discussie geopend over het ontwerp van wet, tot het nader beschikbaar stellen van sommen op de begrooting voor buitengewone behoeften voor 1832. De heer *Corver Hoofd*, die het eerst het woord behield, zeide vernomen te hebben, dat eenige leden wenschten, zonder beraadslaging tot de stemming over te gaan, weshalve hij genegen was van het woord af te zien. De vier volgende ingeschreven leden, de heeren *Prets, van Wickvoort, Repelaar* en *Hofstede*, vereenigden zich met het gevoelen van den heer *Corver Hoofd*, terwijl de heer *Fockema* er op aandrong, dat de beraadslaging over het ontwerp voortgang zou hebben. De heeren *van Dam, Schimmelpenninok* en *van Swinderen* deden vervolgens, het voorstel, om de wet in comité generaal te overwegen. De heeren *Bylevald, Donker Curtius, Syphens* en *van Alphen* hebben dit voorstel niet klein bestreden, voornamelijk op grond, dat alle geheimhouding, ten aanzien van deze discussie, nadeelige gevolgen zou hebben; dat men overtuigd was, dat ieder lid, met kalme, alleen in het belang der natie, zijn gevoelen over deze wet zou uiten, en dat uit geheimhouding door achterdocht en laster, aan welke altijd zwarte denkbeelden eigen waren, verkeerde gevoltrekkingen zouden worden afgeleid. De heeren *van Dam* en *Schimmelpenninok* ontwikkelden de gronden, waarop hun voorstel berustte en waren, onder anderen, van meening, dat men vrijer voor zijn gevoelen zou kunnen uitkomen, dat men meerdere inlichting van Zijne Excellentie den minister van financien zou kunnen bekomen, en dat het vooral in het belang der natie was, het ontwerp in comité af te doen, daar zulks den buitenlander zou belleten eenig nut uit deze deliberatie te trekken. De heer *Baileys* zeide, dat, indien de minister eenige openroep kon geven, welke voor geene publiciteit geschikt waret, hij dan in een Comité instemde; iterynt hij in een tegenovergesteld geval het nut daarvan niet inzag. Zijne Excellentie de minister van financien antwoordde hierop, dat hij, tot eene publieke discussie voorbereid zijnde, antwoorden en inlichtingen zou geven, welke voor de natie geen geheim waret. Daar het voorstel niet genoegzaam werd ondersteund, is het door de heeren *Corver Hoofd, Prets, van Wickvoort, Repelaar, Hofstede, van Dam, Donker Curtius, Lissas, van Reenen, van Paul, van Oelhorst, Beelaerts, Warman van Nos*, waaraan ook de heeren *van Sytzama, Fockema* en *van Raanen* tegen het ontwerp verklaarden.

De leden, die het ontwerp verdedigden, waren van gevoelen, dat men aan den Koning de middelen niet mocht ontnemen, om den voortdurenden staat van oorlog vol te houden; dat het onverantwoordelijk zou zijn, in de tegenwoordige moeilijke omstandigheden, aan de Regering ondersteuning te weigeren, en dat men den Koning die hulp niet moest onthouden, welke Hoogstdezelve van de Kamer verwachtte; dat de omstandigheden tusschen nu en januarij II. geene veranderingen hadden ondergaan enz.

Behalve deze aanmerkingen zijn nog door verscheidene leden bijzondere gevoelens geuit. Zoo heeft, onder anderen, de heer *Corver Hooft* zijn vroeger ten berde gebragt gevoelen verdedigd, dat de natie naar den vrede wenscht. Hij was van oordeel, dat men den oorlog niet ligtvaardig moest ondernemen, en vooral niet, wanneer men niet ruimschoots van middelen darto voorzien is. Slechts in één geval kwam den redenaar de oorlog noodzakelijk voor, namelijk, wanneer het onafhankelijk bestaan van het vaderland wierd aangerand; doch hij hoopte, dat de goddelijke Voorzienigheid ons land daarvoor zoude behoeden. Hij zou voor de wet stemmen en verlangde, dat de thans aangevraagde sommen gedeeltelijk zouden kunnen strekken tot gemeetking aan de uitgetrokken verdedigers van het vaderland ten einde in staat gesteld te worden hunne afgebrokene werkzaamheden te kunnen hervatten. Tevens heeft de redenaar de redactie van het te 's Hage gedrukt wordend fransch dagblad gegispit, als zich niet ontziende leden der kamer over hunne op eene grondwettige wijze uitgebragte gevoelens te hekelen; dit kwam hem te vreemder voor, daar men verneemt, dat dit dagblad onder het onmiddellijk toezigt der regering geschreven wordt. — De heer *Schimmelpennick* was van gevoelen, dat de kostbare inrigting van het leger en de administratie voor belangrijke bezuinigingen vatbaar waren. Hij sprak van de groote menigte staf-officieren, van het misbruik, dat van het toeleggen van fourage en tafel-gelden voor generaal-officieren gemaakt werd, en verklaarde zich tevens tegen de oprigting van het korps van den kolonel *Clerens*, dat grootendeels uit deserteurs bestaande, nimmer in het veld zou kunnen worden gebruikt. De heer *van Dam* ontwikkelde nader de gronden, die hem met twee zijner medeleden hadden doen besluiten om het comite-generaal voor te stellen. Hij vereenigde zich volkomen met het geen de heer *Schimmelpennick* nopens de bezuinigingen van het personeel des legers gezegd had. De spreker erkende dat de natie de zucht gevoelde, om hare onafhankelijkheid ongeschonden te blijven behouden, doch was tevens van oordeel, dat de natie wenschte een einde te zien aan alle opofferingen, en dat de regeling onzer binnen landsche betrekkingen en de daarmede in verband staande wijzigingen in de grondwet de zucht naar vrede nog deden vermeerderen. Met betrekking tot het *Journal de la Haye* deelde hij volkomen in het gevoelen van den heer *Corver Hooft*. De heer *Luzac* betreurde, dat vier maanden verlopen waren eer aan de kamer staatkundige mededeelingen zijn gedaan, en wilde, dat men eerder had geweten, wat met graaf *Orloff* had plaats gehad. Hij wenschte ook, dat er veranderingen werden ingevoerd in de wijze, waarop die mededeelingen geschieden, daar men nu niet in de mogelijkheid was, indien zich eene zaak duister voordeed, inlichtingen aan den minister van buitenlandse zaken te vragen. De spreker gaf mede zijn leedwezen te kennen, dat de minister van buitenlandse zaken thans niet in de vergadering aanwezig was, daar hij hem dan zou gevraagd hebben, wat er van het 63ste protocol was, dat bij stukken en brokken door de dagbladen medegedeeld is, doch indien het bestond, volledig bij de regering moest bekend zijn. Ook had hij gewenscht, dat de wet in comité ware overwogen geworden, en zeide, dat in Engeland, waar men ook op publiciteit gesteld was, het dikwerf gebeurt, dat op eenen dag, bij de beraadslagingen over een teder onderwerp, de deuren meer dan eens geopend en gesloten worden. — De heer *van Thuil van Coelhorst* zeide zich verplicht te achten, de regering met het toeneemend verlangen van dat gedeelte der natie, dat hij de eer had te vertegenwoordigen, bekend te maken, en wiens wensch was aan den tegenwoordigen staat van spanning een einde te zien. De heer *van Sytzama* zeide, dat het zeer onzeker en twijfelachtig was, of men met al die opofferingen wel tot het gewenschte doel zou geraken, en vroeg, wat er zal moeten gebeuren, indien de thans beschikbare gelden uitgeput zijn, zonder dat doel te bereiken. De antwoorden op de bedenkingen der afdeelingen kwamen hem onvolledig voor, weshalve hij zich verplicht rekende tegen de wet te stemmen, ofschoon de spreker verklaarde, dat de gedachte, om daardoor de regering in ongelegenheid te brengen, bij hem vreemd was. — Ook den heer *van Reenen* kwam het van het uiterst belang voor, nadere inlichtingen te bekomen, zonder welke hij tegen de wet zou moeten stemmen.

Zijne Exc. de minister van finantien, het woord tot verdediging der wet opgevat hebbende, zeide, onder anderen, zich te verheugen, dat deze wet in eene openbare zitting was behandeld, daar de natie daaruit zou kunnen ontwaren de eendragt, die er bij voortdurend tusschen de kamer en de regering bestond, welke eendragt eene bron zou opleveren tot sterkte naar buiten en rust van binnen. Omtrent het te kort op de buitens-

gewone begrooting verklaarde zijne excellentie de gegronde hoop te hebben, dat dit door bezuinigingen zou kunnen worden gedekt, waardoor dus de noodzakelijkheid van het aanwenden van nieuwe hulpsbronnen voor dit jaar zou worden voorgekomen. Gewaagd en uiterst moeilijk kwam het hem voor te verklaren, hoe veel reeds tot juni van de geopende credieten gebruikt is geworden. Omtrent de buitenlandsche aangelegenheden heeft Z. Excell. gezegd, dat, na de mededeelingen, die aan de kamer gedaan waren, niets nieuws bij de regering bekend was, en dat de politieke toestand van het vaderland, sedert dien tijd niet was veranderd. Het bestaan van het 63ste protocol werd door den minister erkend en den inhoud daarvan kwam nageuoeg overeen met hetgeen de dagbladen daarvan hebben medegedeeld; doch na de bekendmaking van dit protocol waren door de nederlandsche gevolmagtigden nadere bescheiden bij de conferentie te Londen overgelegd, welke zoo gunstig zijn opgenomen, dat men daaruit heilzame gevolgen voor de onderhandelingen kon verwachten.

Geen der leden meer het woord vragende, is de wet in omvraag gebragt. Van de 46 tegenwoordig zijnde leden hebben zich 42 stemmen voor en 4 (die van de heeren *van Sytzama*, *Fockema*, *van Reenen* en *Sandberg*) tegen de wet verklaard, waarna de vergadering ten half vier ure is gescheiden en geadjourneerd tot dingsdag ten half twaalf ure.

ADVIES van den heer Mr. J. L. A. Luyben, uitgesproken in de zitting van de tweede kamer der staten-generaal van vrijdag den 8 juny jl., by gelegenheid der beraadslagingen over den 11^{en} titel, 1° boek van het burgerlyk wetboek, handelende over de ontbinding des huwelijks.

Ik heb gisteren welsprekende redenen gehoord over de oud-nederlandsche huwelijks-liefde; over de trouw, welke men, in het algemeen, in dit zedig land, tusschen echtgenooten aantreft. Ik heb, bij de verdediging van de *geheele en volledige* gemeenschap van roerende en onroerende goederen tusschen echtgenooten, in pathetieke bewoordingen hooren hooren beweren, dat geen echt nederlandsch man zijne onbegrensde magt op de goederen zijner vrouw zal misbruiken; met één woord, ik heb het huwelijk en de samenleving der echtgenooten, in dit zedelijk zoo gelukkig land, hooren schetsen op eene wijze, dat het, in dat opzigt, niets te wenschen overlaat. Ik ben dit met mijne geachte medeleden volmaakt eens; ik ben het ook eens met de stellers der memorie van toelichting van den titel, welken wij thans bediscutiëren: «dat het huwelijk niet *by uitsluiting* als eene burgerlijke bijeenkomst behoort te worden beschouwd, maar betrekkingen scheidt, die den staat der personen betreffen»; en, gelijk diezelfde memorie verder inhoudt: «dat de echtscheiding aan de willekeur der partijen overtelaten, die verbindtenissen ontheiligt en rangschikt onder de gewone overeenkomsten, bij welke de maatschappij geen belang heeft.» Zietdaar nu, Ed. Mog. Heeren! en door de beweringen en argumenten van welsprekende redenaars dezer vergadering, en door het gouvernement zelve het huwelijk beschouwd niet alleen als een contract, hetgeen in Oud-Nederland zoo bestendig, zoo ongekreukt wordt bewaard, waarbij de maatschappij het grootste belang heeft, maar zelfs toegestemd, dat het niet behoort te worden aangemerkt als eene enkel burgerlijke overeenkomst en dus hoogere bestemming ten doel heeft. Ik zie, dat men hier hulde doet aan de leer van *Maleville* zeggende: «*Il est impossible de comparer le mariage aux autres contrats; ce lui-là n'intéresse pas seulement les deux époux, mais la société entière, qui repose sur sa fixité.*» Zietdaar het huwelijk beschouwd zoo als het behoort te wezen, en daardoor deszelfs onverbreekbaarheid door de stellers der memorie van toelichting zelve aangeprezen! En wij zouden die liefelijke, die zoo schoon geschilderde, die zachte banden, welke twee edele wezens dermate aan elkander kluisteren, dat zij als het ware slechts een geheel worden, welke eenheid ik gisteren hemelhoog heb hooren verheffen, door de admissie van de echtscheiding in ons nationaal wetboek te dulden, medoogenloos van een willen rijten? Ik kan dit met den hoogen prijs, waarop de echtvereniging door onze landgenooten is gesteld, niet overeenbrengen. Men moge dit aan de fransche natie, die het uit hare vroegere revolutionaire wetgeving van het al te befaamd jaar 1792 tot in den jare 1816, had overgehouden, toegeven, sedert dat zij door hare nieuwe revolutie van juli 1830 hare eerbiedwaardigheid, welke zij onder *Lodovyk XVIII* had herkregen, aanmerkelijk heeft verminderd; doch men kan aan zulke wetsbepaling zijne stem niet geven in een land, alwaar men, met zoo veel regt, trots mag wezen op het geluk, dat de heilige banden des echts alom verspreiden.

De memorie van toelichting zegt zeer juist, dat de echtscheiding aan de willekeur der partijen overtelaten, dezelve zoude ontheiligen. Van deze betekenis neem ik acte; en zeg, dat, om iets te kunnen ontheiligen, hetzelfde eerst heilig wezen moet. En teregt is dat woord gebezigd, omdat het huwelijk eene heilige zaak is. Die heiligheid ontleent hetzelfde van de godsdienstige plegtigheid, waarmede het bij alle christenvolken wordt ingezegend; en den heiligen band, door die inzegening aangeknoopt,

vermag, naar mijn oordeel, de burgerlijke wet niet te verbreken. Bij de godsdienstige inzegening verbindt men zich voor God; en den eed aan het Opperwezen gedaan, zal men in Nederland, bij voorkeur van dien aan menschen afgelegd, toch wel ongeschonden willen houden. Van dit alles leid ik af, dat in deze geldig en toepasselijk wezen moet de althans voor mij verbindende regel: *quod Deus conjunxit homo non separet*.

Ik heb gisteren van eenen verdediger der volledige gemeenschap van goederen tusschen echtgenooten vernomen, dat de commissie tot herziening der wetboeken, waartoe hij behoort, liberaal is geweest. Daar ik niet gewoon ben, dat woord uit den mond van dien geachten spreker te hooren, moet ik erkennen, dat het mij heeft gefraspeerd, en vooral gefraspeerd in de behandeling eener stof, in welke ik geloof, dat zulks weinig te pas komt. De spreker scheen daarvan ook overtuigd te wezen, want het woord kwam er als met weêrzin uit. Hoewel ik een voorstander van het grondwettig liberalismus ben en blijven zal, kan ik hetzelfde niet uitbreiden tot het huwelijk; en die spreker, zoo wel als al de leden der verdienstelijke commissie, zullen mij moeten toegêven, dat in deze verbindtenis alles strikt en zonder toegevendheid op het een of ander punt, moet worden daargesteld, of dat men anders de vastheid mist in een contract, waarop het aanwezen der maatschappij rust. Daar ik ten aanzien van het huwelijk niet liberaal ben, kan ik ook deszelfs ontbinding door echtscheiding niet admitteren.

Ik voorzie, dat het in deze met mij zal gaan, gelijk het onlangs ging met eenen welsprekenden redenaar dezer vergadering, wiens stem men konde goedvinden te beschouwen als eene *vox clamantis in deserto*; dit echter heeft mij niet kunnen wederhouden, om, rondborstig weg, zoo als ik dit altijd gedaan heb, voor mijn gevoelen uitte komen, en U Ed. Mog. te doen zien, dat ik de echtscheiding, waarvoor ik, volgens de voorschriften van mijne geloofsbelydenis, niet stemmen kan, ook tegen het belang der maatschappij beschouw; dat bovendien dezelfde doelloos is in een land, waar de ondervinding ons leert, dat de huwelijken zoo gelukkig zijn. Met één woord, ik heb mijne afkeurende stem willen motiveren in eene zaak, welke voor mij zoo gewichtig is, dat ik mij aan lafhartigheid zoude schuldig maken, indien ik deswege het stilzwijgen had bewaard.

HERTOGENBOSCH, 13 Juny.

Heden is alhier de 12de verjaardag van Z. K. H. Willem Frederik Hendrik, derde zoon van Z. K. H. den veldmaarschalk prins van Oranje, met het uitsteken der vlaggen en het houden eener groote parade van het garnizoen, gevierd geworden.

Den 2den desz. barstte er in den namiddag in de gemeente Son, in de woonhuizing van G. van der Krieken, een hevige brand uit, door welchen binnen een kwartier, drie huizen en vier woningen een prooi der vlammen werden; zonder dat de trouwe ijver en dadelijke bijstand van den heer majoor, de officieren en manschappen van het 2de bataillon der 12de afdeling infanterie, aldaar gekantonneerd, benevens van den brandmeester en de spuitgasten, het geweld der vlammen vermogten te heer te gaan.

De afgebrande woningen zijn in geene brandassurantie ingeschreven, zoodat de eigenaars door dit ongeluk in de grootste armoede gedompeld zijn. De schade wordt op f 2,984 gerekend.

— Het aantal schepen, welke dit jaar aan de haring-visscherij deel zullen nemen; is van Vlaanderen 77, Maassluis 17, Amsterdam 10, Enkhuizen 5, De Ryp 5, Zwartewaal 3 en Delfshaven 1; te samen 118. Deze haringvloot zal aanstaanden vrijdag den 15 dezer en volgende dagen uitzeilen.

— Van de Rijnhessische grenzen meldt men ons, van den 4 junij. In het naburig Hessen-Homburgsch stadje Meisenheim hebben, zoo als de van daar ontvangene berigten luiden, onlangs onrustige toneelen plaats gehad. Het volk moet aan het hertoglijk zoutmagazijn en aan het tolhuis door eene hagelbui van steenen groote verwoesting aangerigt, onder een groot ruimoer eenen vrijheidsboom door de stad gedragen, en verscheidene beambten openlijk beleedigd hebben, zoodat de gang van het bestuur te eenemale zoude belemmerd zijn.

Engeland.

LONDEN, 6 Juny.

In het hoogerhuis zeide gisteren avond de lord kancelier, in antwoord op eene door lord Wynford uitgebragte vraag, dat ten gevolge der toegestane scheiding tusschen Holland en België, eene nieuwe schikking is aangegaan, met betrekking tot de russisch-hollandsche leening, welke schikking, wanneer zij zal bekrachtigd zijn, aan het parlement zal worden voorgelegd. — Er werd ook eene motie gedaan tot het indienen eener bill, ter voorkoming der omkoopingen bij de verkiezingen.

In het lagerhuis werden, na eene trage discussie, waarbij de oppositie heviger was dan wellicht ooit te voren, de amendementen op de reform-bill aangenomen. De reform-bill is nu derhalve door de beide takken der wetgevende magt aangenomen, en van de derde wordt dezen avond de persoonlijke bekrachtiging des Konings verwacht.

Er wordt van eene algemeene illuminatie, te dezer gewigtige

gelegenheid gesproken, doch men meent dat dezelve niet zal plaats grijpen, ten zij de thans in discussie liggende iersche en schotsche reform-bills ingelijks zullen zijn doorgegaan.

Van den 8.

De Koning heeft den 7 zijne bekrachtiging door middel eener commissie aan de hervormings-bill gegeven. De acte was den 7 in het huis der lords gelezen. Veertig leden van het huis der gemeenten waren tegenwoordig. De voorlezing was door geene toejuiching of openlijk blijk ontvangen, gaarne had men gezien dat de Koning, om de gezindheid van het volk weder meer te winnen, in persoon, zijne bekrachtiging der hervormings-bill was komen bekend maken.

Lord Grey was ongesteld. — Van de expeditie van don Pedro waren heden nog geene nadere berigten ontvangen.

De conferentie hield zich bezig met het ontwerpen van eene nota over de hollandsche en belgische aangelegenheden, welke zeer spoedig aan de belanghebbende partijen zal worden medegedeeld.

HANOVER, 30 Mei.

Opening van de algemeene vergadering der staten.

Z. K. H. de onder-koning, hertog van Cambridge, heeft heden de algemeene vergadering der staten met de volgende aanspraak geopend:

Edele staten des koninkrijks!

De onderwerpen, over welke de staten, die ik op nieuw aan den voet des troons van Z. M., mijnen doorluchtigen broeder, vergaderd zie, zullen moeten beraadslagen, zijn van eenen zoo belangrijken aard, dat zij de geheele aandacht des lands tot zich trekken en de levendigste zorgvuldigheid van den kant zijner vertegenwoordigers verdienen.

De voorgaande vergadering de vaste bepaling der grondwetten van den staat als een middel hebbende aangeduid om de belangen des vaderlands te begunstigen, heeft de Koning met welwillendheid den wensch aangenomen, welke aan hun was uitgedrukt.

Ik zou wel verlangd hebben de gevolgen der voorbereidende werkzaamheden, welke met dat doel ondernomen zijn, aan dezelfde vergadering, waaruit dat voorstel ontstaan was, te kunnen doen aanbieden. Maar de uitgebreidheid en het belang van het onderwerp, alsmede de zorgen, welke genoemde commissie tot dat einde aan het onderzoek van het eerste ontwerp der grondwet moeten toewijden, hebben het als eene pligt doen beschouwen om geenen tijd te verliezen. Thans nu de arbeid, tot zijne ripeid gekomen zijnde, u, met de bepalingen des Konings, zal worden aangeboden, zijt gij, mijne heeren! geroepen, er te voleindigen, hetgeen uwe voorgangers begonnen hebben.

Zie hier de grondslagen van die constitutie: getrouwe vervulling der pligten jegens het deutsche vaderland; stipte bewaring der regten van den Koning en volkomene en geheele erkenning van de regten en vrijheden zijner onderdanen. Maar eene grondwet, ofschoon op dergelijke grondslagen gevestigd en met groote zorgvuldigheid opgesteld, is niet genoeg om den grondslag te leggen tot het geluk en den voorspoed van een land. Alles hangt af van den geest, die het geheel bezielt, van de regtvaardigheid en goede trouw, die bij de uitvoering dier wet voorzitten. Al onze pogingen zullen daartoe strekken om dien geest te bewaren, opdat de toekomstige geslachten in de onverzettelijke liefde des Konings, in de getrouwheid, den eerbied en het vertrouwen van zijn volk, het kostbaarste erfdeel hunner vaderen en de waarborg van hun geluk vinden.

Men moet onder het getal der belangrijkste regten der onderdanen dat van eenen behoorlijken invloed der staten tellen; ten einde dat recht te verzekeren heeft de Koning het voegzaam geoordeeld eenige veranderingen in de samenstelling der staten te maken. Een gedeelte van die veranderingen is door de voorgaande vergadering goedgekeurd en ten uitvoer gelegd; ik zie met genoegen voor de eerstemaal in het midden der staten van de afgevaardigden grondeigenaars verschijnen, welke tot hiertoe nog niet waren vertegenwoordigd.

Met betrekking tot de vereeniging der dominiële kassen met die des lands, door uwe voorzaten voorgesteld, zal men u de fundamentele voorwaarden voordragen, door middel van welke de Koning, mijn doorluchtige broeder, eene dergelijke vereeniging zal kunnen bekrachtigen. Ten einde u over den staat der dominiële kassen des te beter te doen oordeelen, zal men er een kort overzicht omtrent dervelver ontvangsten en uitgaven bijvoegen. Ik beveel u nadrukkelijk aan om deze belangrijke zaak spoedig te voleindigen, want de beslissing van vele belangrijke onderwerpen hangt van die dezer voorgaande geschillen af.

Dit staat voornamelijk in verband met de financiën.

De Koning, bezielt met het verlangen om de belastingen, welke op zijne beminde onderdanen drukken, te verligten, heeft reeds bewezen, hoezeer dit onderwerp hun aan het harte lag, met in deze laatste jaren de belastingen aanmerkelijk te verminderen. Z. M. heeft ook besloten om alle mogelijke bezuinigingen in de onderscheidene takken der administratie daar te stellen. Doch daar de vervaardiging en ten uitvoerbrenging der bepalingen, welke men op het oog heeft, van de vereeniging der kassen afhangen, zal men voor het oogenblik niet kunnen toelaten dat

voorstellen, welke den dienst der kassen van het land tegen alle onderbreking verzekeren. Er zijn onderbrekingen van dien aard gedaan, omdat met de verminderingen der belastingen, waarover ik gesproken heb van den eenen kant gepaard gingen non-valeurs of oninhare posten en van den anderen kant, eene vermeerdering van uitgaven, welke de publieke gebeurtenissen onvermijdelijk hebben gemaakt. Heeft in dit opzigt de aannadering eener vervaarlijke ziekte al eenige verliezen veroorzaakt, dezelve zijn intusschen minder geweest, dan men wel gevreesd had. De goddelijke Voorzienigheid zij gedankt, dat zij dien geessel, welke het leven mijner medeburgers bedreigde, heeft afgeweerd.

Daar het tijdperk van het toestaan van geld voor het vervaardigen van straten en wegen verlopen is, en de overwegingen van den inlandschen handel, de pogingen der naburige staten en de verplichtingen, welke wij ons opgelegd hebben, de verandering van dat toestaan noodzakelijk maken, beveel ik u dit belangrijk onderwerp, als uwe geheele zorgvuldigheid waardig, aan.

Ik beschouw ook als van een hoogst belang zijnde de wettige besluiten, betrekkelijk de uitvoering der wet van het laatst verlopen jaar over de magt van aflossing der tienden en heerenregten; dien ten gevolge twijfel ik niet of gij zult bereid wezen, de ontwerpen van ordonnancien, welke u, ten dezen opzigt zullen worden aangeboden, te ratificeren.

Hoe belangrijker de onderwerpen, waarover deze vergadering zal moeten beraadslagen, zijn, des te meer wil ik gelooven, dat de staten zich zullen herinneren, dat men niet dan door gematigde bedoelingen en door toegevendheid duurzaam geluk voor een land kan grondvesten; wanneer de belangen tegenstrijdig zijn, door de rechtvaardigheid; de eendragt en een onderling vertrouwen. Ik eisch ook dit vertrouwen voor mij zelven; want de toegenegenheid, welke mij sedert eenige jaren aan het land mijner vaderen hecht, is voor mij eene gewoonte en, als het ware, eene behoefte geworden; mogt ik iets kunnen bijdragen tot deszelfs geluk, dan zou de wensch van mijn in dit opzigt verzuchtig hart vervuld wezen.

Ik verklaar de algemeene vergadering der staten voor geopend.

Frankrijk.

PARIS, 8 Juny.

De Koning is gisteren morgen met den jeugdigen hertog van Nemours te paard gestegen, en heeft vergezeld van de ministers van oorlog, van koophandel en van binnenlandsche zaken de geleeders der troepen van alle wapens, die op het Carroussel, het hoofdkwartier verzameld waren, doorgereden. De heer d'Argout had de kruk in de hand, welke hij sedert zijne laatste ziekte draagt. Z. M. heeft zich, gevolgd van eenen talrijken en belangwekkenden staf van de drie ministers, naar de straat de la Paix begeven, en de geheele uitgestrektheid der Boulevards doorgereden.

Men kan geene woorden vinden om de verrukkingen der bevolking uit te drukken op het gezigt van den Koning der ware baricades, van die, waar men voor de wetten streeft. De licht weergalmdende van de kreeten *live de Koning! live Philippe! live de verdediger der constitutie!* De menigte juichte met handklap de braven toe, die den Koning omringden.

Onder de talloze groepen, die de Koning is doorgereden, riep men: *live de Koning! het hoofd des Konings!* Daarop is de Koning diep tot in die groep doorgedrongen, is blijven staan en heeft gezegd: *Ziedaar den Koning luy, die het op hem gemakt hebben, kunnen zich met hem verklaren!* Z. M. werd terstond door duizend electrieke omarmingen begroet. De Koning heeft op deze wijze, al de posten van de plaats der revolutie af tot aan de voorstad Saint-Antoine, over de steenen kaaijen en de boulevards bezocht. Overal werd hij met yverig betrugning ontvaagen.

In de straat des Arcis, werd de Koning gewaarschuwd, dat men uit eenige vensters geschoten had. Verre van zijnen weg te spoedigen, zettende hij zijn paard in den stap. De Koning kepenige baricades voorbijgereden; geen geweershot is er gelost. Lieden achter die baricades geposteed, hebben zelfs *live de Koning!* geroepen.

De *Moniteur* hield heden eene dagorde in, bij welke aan de troepen behoorende tot de eerste militaire divisie, welke thans in de hoofdstad vereenigd zijn, aan de nationale garde, zoo van Paris als van de buiten-gemeenten en eindelijk aan de municipale garde, Z. Ms. teydenheid is te kennen gegeven, zoo over den standvastigen ijver en trouw, die zij in de dagen van den 5 en 6 Juny hebben aan den dag gesteld, als over de gestrenge kragtucht, die zij, in het midden van zoo vele trouweloosheid en beleedigingen, hebben in acht genomen.

Van den 9.

De gids en rust zijn in Paris terug gekeerd; alle winkels staan weer open, de gemeenschap is overal vrij; wij zullen niet

zeggen, dat de fabriekwerklieden hunnen arbeid weder hebben opgevat, zij hadden dien niet verlaten in de beide dagen gedurende welke zoo vele middelen waren aangewend geworden om hen in de beelden der partijgangers mede te slepen; de burgers bieden eene werkzame hand om de straat-veraperringen te helpen verdwijnen; lange rijen van nieuwsgierigen gaan de kaden langs, de straten der Arcis, de wijk St. Merry door, en bezien de teekenen welke de aldaar plaats gegrepen hebbende gevechten, er hebben achter gelaten. De rapporten aan den Koning en de ordonnancien die, in den *Moniteur* zijn publiek gemaakt, worden met eene levendige belangstelling gelezen door eene overgrootte volksmenigte. Terwijl echter de nadering de maatregelen tot veiligheid doet nemen, welke de jongste gebeurtenissen hebben noodzakelijk gemaakt, zijn op onderscheidene openbare pleinen bataljons der linietroepen geplaatst, en aan de wachtposten der mairies staan piketten der nationale garde uitgerukt. In de Champs Elysées, is een groot hirsenaq geformeerd, waartoe verscheidene regementen zijn verzameld geworden. Er zijn maatregelen genomen om de artillerie der parijsche nationale garde te ontwapenen. Binnen een bepaald tijdsbestek moeten de wapenen van dit korps aan de mairies zijn ingeleverd, na verloop van welken tijd op de overtreders van dit bevel zekere bepaalde straffen zullen worden toegepast. De huisonderzoekingen zijn heden voortgezet geworden. — Op nieuw hebben er arrestatiën plaats gehad. Een geheele straat, de rue Beaubourg, alwaar de opstandelingen zich gisteren eenen vrij geruimen tijd verschanst hielden, is gisteren doorzocht geworden. Deze huiszoeking heeft het in de huizen gevonden eenige geweeren, sabels, patroontassen, kogels, en alle de middelen en zelfs van hommen en graven, ten gerichte gekend. In totaal ook een aantal lieden gearresteerd, die door het algemeen gerucht worden aangewezen, als gisteren, afzonderlijk alleen op straat gaande, soldaten en militairen te hebben vermoord. Het volk juichte die maatregelen toe, onder het geroep van *vive le Roi, vive la garde nationale!* — De ingezetenen zelven, aangemoedigd door de houding, welke de regering heeft aangenomen, helpen haar en lichten haar, voor bij de onderscheidene misspelingen en onderzoekingen, welke volijverig door haar worden voortgezet.

— Men verzekert dat de hertogin van Berry te Paimboeuf met den heer de Bourmont en onderscheidene der meest in de beroerten der Vendée betrokene oppenhoofden, zich naar Holland heeft ingescheept.

— Ten gevolge des rust, die volkomen hersteld is, zal, zegt men, het beleg dezer stad reeds in de volgende week worden opgeheven.

— De raad van toezigt der polytechnische school heeft heden 65 harer leerlingen, die aan den opstand deel hebben genomen, onbekwaam verklaard om in eene nieuwe organisatie te worden opgenomen. Het schijnt daarentegen, dat eenige andere die jonge lieden zich uitmuntend gedragen hebben, en bepaaldelijk de bewaarplaats van wapenen, tot de school behoorende, tegen de menigte hebben verdedigd.

Het getal der dooden zegt men heden, dat nog niet naauwkeurig kan worden opgegeven, doch in de verschillende hospitaal bevinden zich tot nu toe 354 gekwetsten.

— Op morgen, zondag, is een algemeene revue der nationale garde en linietroepen, op de boulevard des Invalides, bepaald.

— De prins de Rohan is gisteren bij vonnis der correctie, nele rechtbank veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf en 1000 franken boete, ter zake van lasterlijke geschriften, in het bekende rechtsgeding over de nalatenschap van den hertog van Bourbon, tegen de baronnes van Rochefort openbaar gemaakt.

— De tijdingen uit het westen getuigen, dat het bestuur den opstand aldaar nog niet meester is, maar dat dezelve, in de laatste dagen, veel meer heeft toegenomen. Van Nantes onder anderen schrijft men, dat al de gemeenten op den linker oever der Loire, beginnende van deze stad tot aan Mayenne toe tot op eenen afstand van tien uren gaans van de rivier, in volkomen staat van insurrectie zijn. Op den 5 werd voorts in de omstreken van Angers het stadje Mont Jean door de opstandelingen aangetast, doch door de nationale garde verdedigd.

Belgie.

BRUSSEL, den 11 Juny.

De *Gourrier Belge* behest het volgende uit Londen, van den 6 dezer: De conferentie is op dit oogenblik bezig eene nota over de belgische en hollandsche aangelegenheden op te stellen, die onmiddellijk aan de belanghebbende partijen zal worden toegezonden.

— De heer de Potter bevindt zich te Mechelen.